

ผลงานประกอบการพิจารณาประเมินบุคคล
เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์
ตำแหน่งประเภททั่วไป

ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ 6ว (ด้านการพยาบาล)

เรื่องที่เสนอให้ประเมิน

1. ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา
เรื่อง การพยาบาลทารกแรกเกิดที่มีภาวะกลุ่มอาการหายใจลำบาก
2. ข้อเสนอ แนวคิด วิธีการเพื่อพัฒนางานหรือปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
เรื่อง พัฒนาแนวทางการส่งตรวจตาในทารกคลอดก่อนกำหนด

เสนอโดย

นางสาวรัตนา มีหมู่

ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ 5

(ตำแหน่งเลขที่ รพก. 312)

ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลกลาง

สำนักการแพทย์

ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

1. **ชื่อผลงานวิชาการ** การพยาบาลทารกแรกเกิดที่มีภาวะกลุ่มอาการหายใจลำบาก
2. **ระยะเวลาที่ดำเนินการ** 2 เดือน (ตั้งแต่วันที่ 25 มกราคม – 25 มีนาคม พ.ศ. 2550)
3. **ความรู้ทางวิชาการหรือแนวคิดที่ใช้ในการดำเนินการ**

3.1 ความหมายภาวะกลุ่มอาการหายใจลำบาก

ภาวะกลุ่มอาการหายใจลำบาก (Respiratory Distress Syndrome : RDS) คือ กลุ่มอาการหายใจลำบากที่พบบ่อยในทารกคลอดก่อนกำหนด จะปรากฏอาการภายใน 6 ชั่วโมงหลังคลอด และมีความรุนแรงขึ้นตามลำดับ เกิดจากปอดที่ยังทำงานไม่สมบูรณ์ ภาวะนี้มีชื่อเรียกอีกชื่อหนึ่งตามลักษณะทางพยาธิวิทยาว่า Hyaline Membrane Disease (HMD)

3.2 สาเหตุ

สาเหตุที่สำคัญ คือ การขาดสารลดแรงตึงผิว (Surfactant) หรือเกิดจากการสร้างสารลดแรงตึงผิวในปอดได้ช้าหรือไม่สมบูรณ์ และอาจมีปัจจัยอื่นๆ ที่มีส่วนชักนำให้เกิดโรคนี้อีกเพิ่มขึ้น เช่น มารดาตกเลือดก่อนคลอด มารดาเป็นเบาหวาน หรือมีภาวะขาดออกซิเจนปริกำเนิด (Perinatal Asphyxia) เป็นต้น

3.3 พยาธิสรีรภาพ

ภาวะหายใจลำบากในทารกแรกเกิด เกิดจากปอดของทารกคลอดก่อนกำหนดขาดสารลดแรงตึงผิวในถุงลม ซึ่งทำหน้าที่ให้ถุงลมคงรูปและไม่แฟบขณะหายใจออก สารลดแรงตึงผิวสร้างจากเซลล์ Pneumocyte type II ได้ตั้งแต่อายุครรภ์ประมาณ 20 สัปดาห์ และสร้างมากขึ้นจนอายุครรภ์ 35 สัปดาห์ สารลดแรงตึงผิวเป็นสารที่เกิดจากการผสมกันระหว่างโปรตีนและฟอสโฟไลปิด การขาดสารลดแรงตึงผิวทำให้ความยืดหยุ่นของปอดลดลง ทารกต้องใช้แรงในการหายใจในแต่ละครั้งมากขึ้น ทำให้ร่างกายต้องใช้ออกซิเจนมากกว่าที่ได้รับจากการหายใจ ต่อมาทารกจะเหนื่อยล้าพร้อมกับการระบายอากาศในถุงลมลดลง ออกซิเจนจึงไม่สามารถผ่านเข้าสู่กระแสโลหิต ขณะเดียวกันคาร์บอนไดออกไซด์ไม่สามารถผ่านออกมาได้ ทำให้ทารกมีภาวะเลือดขาดออกซิเจนร่วมกับมีการกั่งของคาร์บอนไดออกไซด์ และเกิดภาวะกรดตามมา จากการที่หลอดเลือดที่ปอดหดตัว ดังนั้นการกำซาบของอากาศที่ปอดลดลง จึงมีการหายใจรุนแรงมากขึ้น ทำให้หลอดเลือดที่ถุงลมแตก เลือดไปเลี้ยงถุงลมน้อยลง ถุงลมขาดเลือดและเยื่อหุ้มหลอดเลือดฝอยถูกทำลาย เมื่อหลอดเลือดฝอยถูกทำลาย โปรตีนและไฟบรินในพลาสมาจะรั่วออกและเข้าไปฉาบอยู่ด้านในผนังถุงลม เรียกว่า Hyaline Membrane ซึ่งทำให้การระบายอากาศเข้าถุงลมและการแลกเปลี่ยนออกซิเจนลดลงอีก

